

מספר קורס: 3572.23 ב1
תוכנית גנרית - שנה ד'
תוכנית פסגה – שנה ג'
2022-2023

סמינר קידום בריאות בקרב מתבגרים – סילבוס מסטר ב

מועד: יום א' בין השעות 10:00-12:00

מרצה: ד"ר יעל דישון בן-עטר yael.dishon@gmail.com

גיל ההתבגרות מתאפיין בשינויים גופניים, רגשיים, חברתיים ואינטלקטואליים, ובמהלכו מתגבשת הזהות העצמית של המתבגר, וכן מונחים יסודות לדפוסי התנהגות עתידיים ובתוכם הרגלי בריאות. החשיפה המתמדת למידע ברשת בכלל וברשתות החברתיות בפרט, הופכת את התהליך למאתגר אף יותר אולם היא גם מאפשרת שימוש לטובת הקניית הרגלי בריאות נכונים. בקורס זה נלמד מושגי יסוד בקידום בריאות, נעמוד על המאפיינים של גיל ההתבגרות והאתגרים הנובעים מהם, על מנת לתכנן וליישם תכנית להתערבות מקדמת בריאות.

מטרות הקורס:

1. הבנה של עקרונות ומרכיבים של קידום בריאות
2. יישום העקרונות על ידי:
 - (א) זיהוי בעיות בריאות קיימות ו/או פוטנציאליות של מתבגרים
 - (ב) בדיקת האוריינות הבריאותית של המתבגרים
 - (ג) שימוש במודל מעגל השינוי של ג'יימס פרוצ'סקה וקרלו דקלמנטה כדי לפתח התערבויות לקידום בריאות
 - (ד) שימוש בגישה של ה"חריג החיובי" (Positive Deviance)
 - (ה) בניית תהליך התערבות, הטמעתו והערכתו
 - (ו) תיעוד התהליך, תוצאותיו והמלצות לעתיד
 - (ז) הצגת הממצאים
3. בניית מאגר התערבויות לקידום בריאות לתלמידי תיכון
4. פיתוח הבנה של קידום בריאות בהשקפת העולם המקצועית של סטודנטים לסייעוד

הנחיות לפרויקט קידום בריאות:

אוכלוסיית היעד –

- תלמידי תיכון במגמת מערכות בריאות בתיכונים באזור הצפון

הסטודנטים הלומדים בקורס יתחלקו לקבוצות עבודה בנות 5-6 סטודנטים ויובילו את בנייתה ויישומה של תכנית ההתערבות מול כיתת תלמידי מגמת בריאות בתיכון.

פרויקט קידום בריאות של תלמידי תיכון במגמת מערכות בריאות:

- ההתערבות תתבצע מול תלמידי תיכון, באמצעות תלמידי מגמת מערכות בריאות באזור הצפון:
1. זיהוי בעיות בריאות פוטנציאליות או קיימות בקרב תלמידי תיכון
 2. חיבור לספרות מקצועית - בדיקת השפעת בעיות/סוגיות בריאות שזוהו לגבי התלמידים
 3. ביצוע אומדן אוריינות בריאותית של התלמידים והעברת המידע המקצועי והרלוונטי תוך טיפול בפייק ניזו ועיוותי תפיסה על מנת שהתלמידים יפגינו אוריינות בריאותית ברמה גבוהה בתכנון וביצוע ההתערבויות בפרויקט
 4. תכנון ההתערבות - שימוש במודל השינוי של פרוצ'סקה וה"חריג החיובי" (Positive Deviance) בתכנון התערבויות של קידום בריאות סביב בעיות הבריאות הנבחרות

- I. הכנת תוצר על ידי התלמידים במגמה. התוצר ישמש את האוכלוסיות השונות
- II. יצירת קמפיין הסבר על הנושאים של קידום בריאות על ידי תלמידי המגמה על חבריהם – תלמידי השכבה בתיכון או מול אוכלוסיות אחרות בהתאם
- III. התוצרים - אתר ייחודי, בלוג, חלק מאתר בית ספר, פייסבוק, טיקטוק ועוד, וגם בצורת פליירים, כרזות ועוד
- IV. הערכת השימוש בתוצרים

יתכנו משימות נוספות שיש לבצע לאור התפתחות הפרויקט.

דרישות מהסטודנטים:

1. במידה והלמידה בזום- השתתפות חובה במפגשי זום - קבוצתיים ופרטניים. במפגשי הזום חובת פתיחת מצלמות. במידה והלמידה הקמפוס-השתתפות חובה בכל המפגשים
2. הפגנת רצינות ויצירתיות בביצוע הפרויקט
3. תיאום מול רכזי המגמות בבתי הספר השונים לוחות זמנים ועמידה בהם
4. קיום 3-4 מפגשים בבתי הספר התיכון אליו קבוצת הסטודנטים משובצת
5. הפגנת אחריות במפגשים מול אנשי צוות בבתי הספר והתלמידים
6. העברת פעילות בנושא "אוריינות אקדמית"
7. הגשת מטלות בזמן
8. הצגת התוצרים בניוזלטר של הקורס

מתכונת הקורס:

- הקורס יתקיים במתכונת של כיתה הפוכה
- מפגשים של כלל הכיתה
- מפגשים של קבוצות הפרויקט
- במקביל, פעילויות מול בית הספר

סמטר ב' :

4 מפגשים בבית הספר לפעילות עם התלמידים, כולל פעילות להקניית אוריינות אקדמית לתלמידי המגמה.

4 מפגשים עם כלל הכיתה בסיום הסמטר.

במידה והמפגשים בבית הספר יתקיימו בימים של התנסות קלינית- המדריכים יעודכנו ותקבלו שחרור מההתנסות. תשלימו את הימים האלו בתיאום עם המדריכים.

לוחות הזמנים של הפעילויות בשיעורים יכולה להשתנות בהתאם לקשר עם בתי הספר וקצב התקדמות הפרויקט

מס'	תאריך	נושא	נוכחים
1	5.3.2023	<ul style="list-style-type: none"> הסבר על הסילבוס תיאור הפעילות ומטלות הקורס בסמסטר נוכחי הסבר על פעילות בנושא אוריינות אקדמית 	כל הכיתה
	5.3.2023-12.3.2023	צפייה בהרצאה- מודל מעגל השינוי של פרוצ'סקה כבסיס לתוכניות קידום בריאות	עבודה על הפרויקט
2	12.3.2023	<ul style="list-style-type: none"> דיון על ההרצאה עקרונות לתכנון הפרויקט; הגדרת מטרות ויעדים לפי מודל מעגל השינוי 	כל הכיתה
	12.3.2023-19.3.2023	צפייה בהרצאה- מדדי הערכה של התערבויות של קידום בריאות	עבודה על הפרויקט
3	19.3.2023	<ul style="list-style-type: none"> דיון על ההרצאה הגדרת מדדי הערכה של ההתערבויות קידום בריאות בכל 6 השלבים של מעגל השינוי 	כל הכיתה
	19.3.2023-26.3.2023	צפייה בהרצאה – הערכה עצמית של מצב בריאותי	עבודה על הפרויקט
4	26.3.2023	<ul style="list-style-type: none"> דיון על ההרצאה הגדרת מדדי הערכה עצמית לאורך 6 השלבים של מודל מעגל השינוי 	כל הכיתה
חופשת פסח			
	16.4.2023	פגישות עבודה קבוצתיות על הפרויקטים	עבודה בקבוצות לפי תיאום
	23.4.2023		
	30.4.2023		
	7.5.2023		
	14.5.2023		
	21.5.2023	הצגת מצגות סיום של הפרויקט	כל הכיתה
	28.5.2023		
	4.6.2023		
	11.6.2023		
	18.6.2023		

הערכה בקורס – סמסטר ב' (ציון עובר - 70):

- (א) חובת נוכחות ב-100% מהמפגשים (כלל כיתתיים ובקבוצות הפרויקט)
 (ב) הגשת מטלות ופעילויות:
 ✓ מצגת סיכום הפרויקט
 ✓ תקציר על הפרויקט לניוזלטר (הצגת כל שלבי הפרויקט ותוצריו) – סיום סמסטר ב'

סמסטר ב'	מרכיבים
25%	<ul style="list-style-type: none"> 100% נוכחות בשיעורים המועברים על ידי המרצה 100% נוכחות בשיעורים המועברים על ידי חברי הקבוצה 100% נוכחות בפגישות הקבוצתיות
75%	מצגת סיום סמסטר ב' והצגת התוצרים של הפרויקט כתיבת תקציר לניוזלטר

מקורות:

ארגון הבריאות העולמי | אמנת אטווה לקידום הבריאות. (1986). קידום בריאות
<http://www.who.int/healthpromotion/conferences/previous/ottawa/en>

בראון-אפל, א., דאוד, נ. וליוין-זמיר, ד. (2016). קידום בריאות – מתיאוריה למעשה. הוצאת דיונון.

תכנית המחקר הבינלאומי על בריאותם ורווחתם של בני נוער HBSC
<https://hbsc.biu.ac.il/books.html>

הנחיות להכנת מצגת סיכום של הפרויקט:

חלק 5: עד 6 שקופיות

תכנון תהליכי שינוי לפי מודל השינוי של פרוצ'סקה

הגדרת 6 השלבים של תהליך השינוי בהתאם לבעיות שהוגדרו.
 יישום 6 השלבים בהתאם למאפייני אוכלוסיית היעד והאופן שבו ניתן לארגן את קמפיין קידום הבריאות (אם ניתן לבצע פיזית בארגון, במידה שלא ניתן, יש להציג תכנית תיאורטית בלבד).

חלק 6: עד 6 שקופיות

תכנון הקמפיין עם התלמידים

הצגת תכנון הקמפיין, והרציונל שלו
 הצגת התוצרים שהתלמידים הכינו, הצגת התוצרים שהקבוצה הכינה

חלק 7: עד 5 שקופיות

משובים לאחר הקמפיין

חלק 8: עד 5 שקופיות

רפלקציה אישית וקבוצתית על התהליך

חלק 9: רשימה ביבליוגרפית

רשימת המאמרים שהשתמשתם בהם בהתאם לתנאי רישום ביבליוגרפי של APA

יש לשלוח למרצה את המצגות לפני הצגתן בשיעור לקבלת משוב ואישור סופי מחוון לבדיקת המצגת:

הקריטריון	אחוז מהציון	הציון	הערות
1. הצגת רציונל ברור ומותאם למודל השינוי של פרוצ'סקה ואוכלוסיית היעד	10%		
2. תכנון תהליכי שינוי לפי מודל השינוי של פרוצ'סקה מוצג באופן ברור, בהתאם למודל ומותאם לאוכלוסיית היעד ובהתאם לבעיות בריאות שהוגדרו	10%		
3. הצגת תוצרי הקמפיין באופן ברור ומאורגן	30%		
4. הערכת ההתערבות והמשוב עליה, מוצגים באופן ברור וקשור לקמפיין	30%		
5. רפלקציה של כל חברי הקבוצה וגם רפלקציה קבוצתית.	10%		
6. רשימה ביבליוגרפית מוצגת לפי הנחיות APA	10%		